

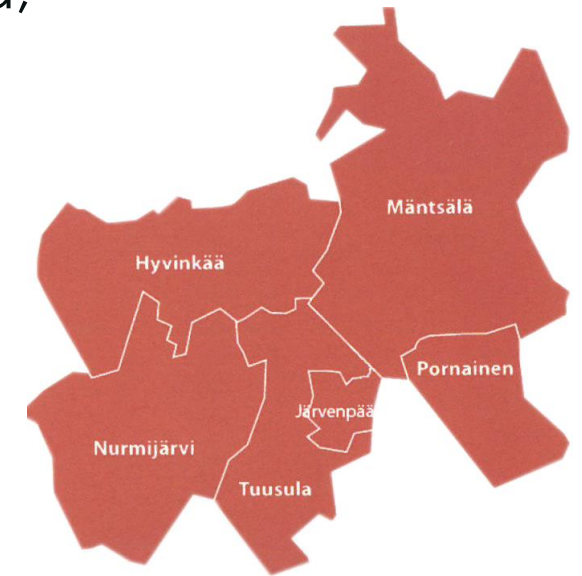
ASiantuntijakuuleminen TALOUSVALIOKUNTA 11.2.2021

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
TALOUS- JA HALLINTOJOHTAJA PÄIVI TARSA

KESKI-UUDENMAAN SOTE (KEUSOTE)

Keski-**SOTE**
Uudenmaan

- Vapaaehtoinen kuntayhtymä vuodesta 2017
- Kuntayhtymässä ovat mukana Hyvinkää, Järvenpää, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen ja Tuusula.
 - Väestöpohja 200 000
 - Suomen suurin perustason sote -kuntayhtymä
 - Järjestämisvastuu kuntayhtymälle 1.1.2018, tuotannon siirto 1.1.2019
 - n. 3500 työntekijää

YLEISHUOMIOT ESITYKSESTÄ

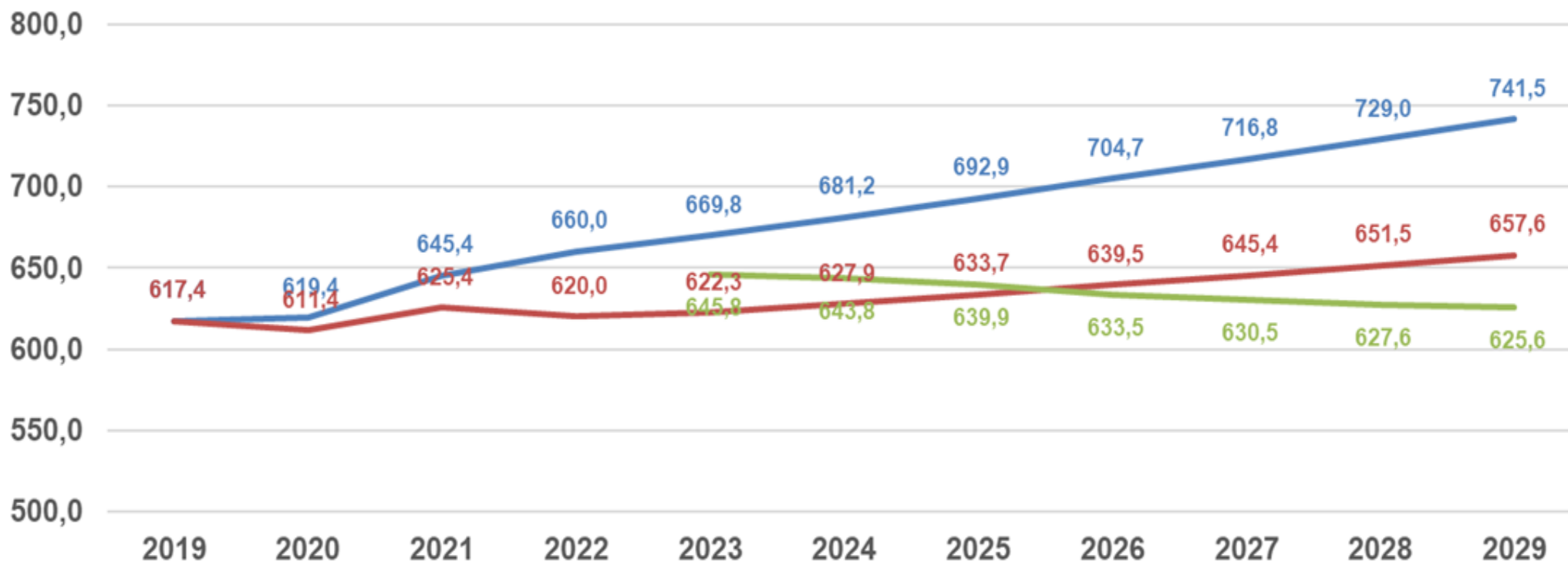
- Hyvin voimakas valtion taloudenohjausmekanismi saattaa hankaloittaa sotepalveluiden asiakas- ja potilaslähtöistä ja kustannustehokasta järjestämistä mutta toisaalta valtion rahoituskyky on kuntia vakaampi eikä riipu yksittäisen kunnan kantokyvystä.
- Keski-Uudenmaan näkökulmasta Uudenmaan erillisratkaisu mahdollistaa kuitenkin perus- ja erityistason integraation - on tärkeää jatkaa vuosia tehtyä perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteistyötä Husin Hyvinkään sairaalan kanssa.

HYVINVOINTIALUEEN RAHOITUSMALLI

- Rahoituksesta suurin osa, 79,6% (nykyisin n. 58 %), kohdennettaisiin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kautta, 14,6 % asukasluvun mukaan ja 5,8 % muiden tekijöiden mukaan. **Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän näkemyksen mukaan asukasmäärää ja ikärakennetta tulisi painottaa esitettyä enemmän.**
- Keski-Uudellamaalla rahoitusmalli tarkoittaisi rahoituksen laskua tämänhetkisestä tilanteesta laskennallisesti noin 275 euroa asukasta kohden mutta siirtymätasauksen johdosta rahoitus pienene asukasta kohden "vain" 100 euroa. **Siirtymätasausrajan asukaskohtainen laskeminen 150 eurosta 100 euroon edellisen lausuntokierroksen jälkeen oli oikeansuuntainen muutos mutta ei kuitenkaan riittävä.**
- Kolmannesta toimintavuodesta eteenpäin hyvinvointialueiden palvelutarpeen kasvu otetaan rahoituksessa huomioon vain 80 -prosenttisesti, jotta hyvinvointialueita kannustetaan aikaansaamaan säästöjä. Jos laskettu taso ei riitä korvaamaan kustannuksia, hyvinvointialueilla on mahdollisuus lisärahoitukseen, joka voi johtaa arviointimenettelyyn. **Esityksestä ei käy ilmi tarkemmin millä ehdolla lisärahoitusta hyvinvointialueille jaetaan ja mikä painoarvo sillä on arviointimenettelyn käynnistämisessä.**
- **Suomen suurin sotemenojen leikkaus kohdistuisi Keski-Uudellemaalle ja edellyttäisi mittavia menorakennetta korjaavia talouden tasapainottamistoimenpiteitä, esim. palvelurakenteen muutoksia ja todellista palvelutason laskua nykytasoon verrattuna. Hyvinvointialueen tulorahoitukseen vaikuttaminen jää lähinnä asiakasmaksutuottoihin.** Oletettavaa on, että esimerkiksi yksityisen terveydenhuollon osuus palvelujentuottajana tulee lisääntymään ja väestön väliset terveyserot kasvamaan.

KESKI-UUDENMAAN SOTE -KUNTAYHTYMÄ, NETTOMENOT (Me) 2019-2029

Keski-**SOTE**
Uudenmaan

- Keusoten nettomenot ilman tuottavuusohjelmaa, vuosittainen kasvu 1,71 % (esh 2 %, oma toiminta 1,5 %) 2024-2029. Merkittävin kustannusajuri on esh, jonka osuus menoista n. 40 %.
- Keusoten nettomenot tuottavuusohjelma huomioituna (tuottavuusohjelma yht. 40 Me 2020-2022, 7,5 Me 2023, 5 Me vuosittain 2024-2029), pohjalla sama kasvu-% kuin nettomenoissa ilman tuottavuusohjelmaa; tuottavuustoimenpiteet 2020-2029 yhteensä 77,5 Me)
- Hyvinvointialueen rahoitus (ilman pelastustointia)

INVESTOINTIEN RAHOITUS- JA OHJAUSMALLI

- Osana sote-toiminnan ja talouden ohjausta ministeriöt ohjaisivat hyvinvointialueiden investointeja. Valtioneuvosto päättäisi valtiovarainministeriön esityksestä hyvinvointialueiden tilikausittaisesta valtuudesta ottaa pitkäaikaista lainaa investointien rahoittamiseksi.
- **Investointien ohjaus- ja rahoitusmalli on hyvinvointialueen näkökulmasta raskas.** Päätöksenteko on rajoitetumpaa ja jäykempää kuin nykyisin ja vaikeuttaa pitkän aikavälin suunnittelua. **Säädös kaventaisi hyvinvointialueen itsehallintoa ja demokratiaa sekä on ristiriidassa hyvinvointialueen vahvan järjestämistavoitteen kanssa.**

- Esityksessä oleva kolmen vuoden siirtymäaika kiinteistöjen vuokrasopimuksissa on kiinteistöjen omistajanäkökulmasta lyhyt aika, toisaalta hyvinvointialueen näkökulmasta epäedullinen vuokrasopimus voi rasittaa hyvinvointialueen taloutta ja hidastaa tarvittavien rakenteellisten muutosten tekemistä.
- **Kiinteistönomistajan ja hyvinvointialueen yhteisellä sopimuksella olisi tarkoituksenmukaista mahdollistaa vuokrasopimuksen päättäminen kesken kolmen vuoden siirtymäajan.**
- Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän jäsenkuntien kannanotto on ollut, että kunnille omaisuusjärjestelyistä kohdistuva **kompensaation korvausraja, jota arvioitaisiin kunnalle aiheutuvan kunnallisveroprosentin laskennallisen korotustarpeen perusteella, tulisi olla 0,25 %-yksikköä esitetyn 0,75 %-yksikön sijasta.**
- Esityksen mukaan sairaanhoitopiirien kuntayhtymät ja erityishuoltopiirit siirrettäisiin hyvinvointialueisiin suoraan lain nojalla eli niiden omaisuus, vastuut ja velvoitteet siirtyisivät yleisseuraantona hyvinvointialueelle. **Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä katsoo, että vastaavan yleisseuraannon tulisi koskea myös vapaaehtoisia kuntayhtymiä kuten Keski-Uudenmaan sotekuntayhtymä on.**

MUUTOSKUSTANNUKSET

- Lisäksi muut alkuvaiheen muutuskustannukset (mm. palkkojen harmonisointi, ICT-kustannukset) estävät hyvinvointialueen alkuvuosien kustannustehokkuuden saavuttamisen.
- Tiedolla johtamisen valmiudet, osaaminen ja kyvykkyys vaihtelevat hyvinvointialueiden kesken. Monissa organisaatioissa tiedolla johtamisen kulttuuri on vasta muotoutumassa. Ne hyvinvointialueet, joilla ei ole yhtenäistä ICT-kokonaisuutta, joutuvat kehittämään kokonaisuutta 4 – 6 vuotta, jonka jälkeen edellytykset tiedolla johtamiseen voidaan ylipäättänsä saavuttaa. **Esitetty rahoitus ei riitä ICT-kokonaisuuden aikaansaamiseksi ja se tulisi huomioida rahoituskehyksessä.**
- Mahdollisuus kilpailuttaa erilaisia kokonaisuuksia valmiiksi käyttöönotettavaksi paketeiksi hyvinvointialueilla? Tällaisia etukäteiskilpailutuksia voisivat Hanselin toimesta olla erilaiset asiakas- ja potilastietojärjestelmäkokonaisuudet sekä ICT-infra- ja tietoliikennekokonaisuudet.

Keski-**SOTE**
Uudenmaan

Sote ihmisen kokoiseksi

HYVINKÄÄ | JÄRVENPÄÄ | MÄNTSÄLÄ |
NURMIJÄRVI | PORNAINEN | TUUSULA

Kiitos!